

SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉ PODNIKANIE S DÔRAZOM NA SOCIÁLNU OBLASŤ

Alena Bašistová, Cecília Olexová, Lýdia Stankovič

ÚVOD

V súčasnosti rieši mnoho ekonómov a manažérov otázku, ako, a či podnikat' tak, aby z činnosti podniku mal prospech nielen samotný podnik, ale aj širší okruh ľudí. Počas posledných dvadsať rokov sa filozofia spoločensky zodpovedného podnikania dostala do značného povedomia a záujmu podnikov i spoločností nielen vo svete ale aj na Slovensku a v súčasnom období je formovaná systémom manažérstva spoločensky zodpovedného podnikania. Výrazne k tomu prispievajú nielen intenzívne zmeny v spoločnosti, ktoré súvisia s globalizáciou a prinášajú nové výzvy pre podniky, ale aj koncepcia trvalo udržateľného rozvoja, ktorá ovplyvnila medzinárodný obchod, spotrebiteľské správanie a riadenie podnikov. Mnohé podniky si uvedomujú, že orientácia smerom k maximalizácii zisku im už nestačí. Preto si osvojujú koncepciu aj „sociálnej zodpovednosti“. Spoločensky zodpovedné podnikanie s dôrazom na sociálnu oblasť, má byť v tejto súvislosti prístupom, ktorým sa participácia podnikov na týchto problémoch môže dosiahnuť. Práve z tohto dôvodu sme analyzovali stav spoločensky zodpovedného podnikania na Slovensku, aké je miesto spoločensky zodpovedného podnikania v podnikoch na Slovensku, ako podniky vnímajú koncept spoločensky zodpovedného podnikania. V krátkosti sme rozobrali oblasti spoločensky zodpovedného podnikania, definovali sme sociálnu oblasť a normy a certifikácie vhodné na meranie a hodnotenie sociálnej oblasti spoločensky zodpovedného podnikania, ktorá sa stala východiskovou pre náš príspevok. Zamerali sme sa na certifikáciu SA 8000 a smernice iniciatívy GRI, ako kľúčové smernice pre meranie a hodnotenie sociálnej zodpovednosti spoločensky zodpovedného podnikania a ich porovnaním sme prispeli do debaty o systéme manažérstva spoločensky zodpovedného podnikania so zameraním na sociálnu oblasť, teda oblasť sociálnej zodpovednosti.

1 KONCEPT SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Spoločensky zodpovedné podnikanie (ďalej tiež SZP, a v anglickom jazyku CSR - Corporate Social Responsibility), tak ako ho definoval Holme, je: „kontinuálny záväzok podnikov správať sa eticky, prispievať k trvalo udržateľnému ekonomickému rozvoju, a zároveň prispievať k zlepšovaniu kvality života zamestnancov, ich rodín, rovnako ako lokálnej komunity a spoločnosti ako celku.“ [1] Okrem toho, hlavnou myšlienkou zástancov koncepcie SZP [2,3] je základná predstava, že podniky sú neoddeliteľnou súčasťou spoločnosti, podnikateľská činnosť podnik výrazne ovplyvňuje, a preto by mali podniky za svoje pôsobenie prevziať aj adekvátny diel zodpovednosti. Definíciu, ktorá ma snahu obsiahnuť všetky dimenzie zodpovednosti, nám ponúka Carroll: „Zodpovednosť podniku zahŕňa ekonomické, právne, etické a filantropické (alebo diskrečné) očakávania spoločnosti, ktoré má vzhľadom na podniky v danom čase.“ [4] Klusoň v tomto kontexte delenia zodpovednosti tvrdí, a od podnikov požaduje: „aby podnikatelia, ich podniky a korporácie vyvíjali popri svojej podnikateľskej činnosti tiež verejne prospešné aktivity, napr. v oblasti sociálneho, životného prostredia, v oblasti vzdelania, v komunálnej politike, v charitatívnej činnosti a pod.“ [3] Tieto definície nám poskytli obraz o tom: čo je zodpovednosť podniku, čo je spoločensky zodpovedné podnikanie a ako by sa malo SZP uskutočňovať, aby z tejto činnosti mal prospech nie len podnik, ale aj spoločnosť.

Myšlienka spoločensky zodpovedného podnikania začala prenikať spolu s nadnárodnými korporáciami v 90-tych rokoch 20. storočia aj na Slovensko. Najnovšiu definíciu SZP, ktorú tiež definoval Hohnen [5] a my z nej taktiež budeme vychádzať, podrobne zadefinoval aj medzinárodný ISO štandard - STN EN ISO 26000:2011 – Usmernenie pre spoločenskú

zodpovednosť na Slovensku vydaný len v júni tohto roka a znie: "Sociálna zodpovednosť (SZP) je zodpovednosť organizácie o dôsledkoch svojich rozhodnutí a aktivít na spoločnosť a životné prostredie a etické správanie, ktoré je v súlade s trvalo udržateľným rozvojom a prosperitou spoločnosti, berie do úvahy očakávanie zúčastnených strán, je v súlade s platnými právnymi predpismi, je v súlade s medzinárodnými normami správania, a je integrovaná v celej organizácii." [6]

Práve sociálna zodpovednosť v kontexte sociálne zodpovedného správania sa podnikov týka bytostnejšie (filantropia) a je súčasťou širšieho konceptu spoločensky zodpovedného podnikania. Podniky nerealizujú len svoje ekonomické ciele, ale snažia sa dosiahnuť hlavne ciele sociálne, a hľadajú spôsob, ako časť svojho zisku venovať späť komunite v ktorej pôsobia.

2 OBLASTI SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Spoločensky zodpovedné podnikanie je vlastne projekcia princípov trvalo udržateľného rozvoja do podnikateľskej sféry. Preto aktivity, ktoré SZP zastrešuje, sú rovnaké ako piliere udržateľného rozvoja a rozdeľujeme ich do 3 oblastí – ekonomická (Profit), environmentálna (Planet) a sociálna (People) oblasť. [7]

- **Ekonomická oblasť** hovorí o sledovaní procesov, ktorými podniky prispievajú k ekonomickému rozvoju. Okrem toho sem patria napr. etický kódex, vzťahy s akcionármi, spotrebiteľmi, dodávateľmi a iné.
- **Environmentálna oblasť** má za úlohu sledovať inovácie výrobkov a služieb podľa environmentálnych kritérií a používanie environmentálne vhodných výrobkov a recyklácie vo vnútri podniku. Zaraďujeme sem aj ochranu prírodných zdrojov, výrobu environmentálnych výrobkov a iné.
- **Sociálna oblasť** pojednáva o starostlivosti o bezpečnosť a zdravie zamestnancov, rovnosť a podporu príležitostí a rozvoj ľudského kapitálu podniku. Môžeme sem zaradiť napr. BOZP, boj proti korupcii, pomoc sociálne znevýhodneným skupinám a pod.

Na základe definícií o SZP a rozdelenia spoločensky zodpovedného podnikania, podľa nášho názoru, spoločensky zodpovedný podnik by mal byť aktívny vo všetkých troch oblastiach, v rámci každej z nich si však môže vybrať konkrétne činnosti, resp. aktivity – v závislosti od zamerania podniku a podľa požiadaviek ostatných zainteresovaných subjektov podniku, ktoré sú nad rámec zákona. Zainteresované subjekty, resp. stakeholders sú podľa Putnovej a Sekničky: „akcionári, zákazníci, dodávateľi, vlastníci, zamestnanci a miestna komunita“ [8] a my s nimi v tomto triedení súhlasíme a dodávame, že ich môžeme rozdeliť aj na interné a externé zainteresované subjekty.

3 ŠTANDARDY A METODIKY NA HODNOTENIE SOCIÁLNEJ OBLASTI SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Keďže naším cieľom je preskúmať spoločensky zodpovedné podnikanie v podnikoch so zameraním na sociálnu oblasť - zamestnancov, sústredíme našu pozornosť na predstavenie metódik, štandardov a certifikácií vhodných pre hodnotenie a certifikáciu systému manažérstva SZP so zameraním na sociálnu oblasť v podniku, a predstavíme naše chápanie sociálnej zodpovednosti v kontexte spoločensky zodpovedného podnikania.

3.1 ŠTANDARD SA 8000 (SOCIAL ACCOUNTABILITY INTERNATIONAL SAI)

Štandard SA 8000 vychádza z medzinárodných konvencii a dohôd svetovej deklarácie ľudských práv a konvencie o právach detí. Jeho hlavným zámerom je poskytnutie štandardu pre ľudské pracovné práva, ktorý bude chrániť a posilňovať nároky všetkých zamestnancov v podniku.

Štandard je vhodný pre certifikovanie a rozvíjanie systému manažérstva, ktorý uplatňuje nasledujúce podmienky: je sociálny, spoločensky akceptovateľný, dodržiava pracovnú dobu, mzdovú politiku, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a dodržiava všeobecné pracovné podmienky. Podnik, ktorý vlastní certifikát systému manažérstva sociálnej zodpovednosti preukazuje, že jeho systém sociálnej zodpovednosti je v súlade a tak isto podľa najlepšej praxe,

ktorú norma vyjadruje. Štandard SA 8000 – a certifikát vydaný treťou stranou (certifikačným orgánom) dáva zákazníkovi najavo, že podnik je partnerom dôveryhodným, a že zaviedol všetky nutné vnútorné procesy a postupy za účelom dodržania ľudských práv zamestnancov. [9]

SA 8000 takisto predstavuje komplexný, globálny a dôveryhodný základ (normu) pre auditovanie a certifikovanie sociálnej oblasti spoločensky zodpovedného podnikania. Vzťahuje sa na všetky podniky, ktoré majú záujem preukázať všetkým zainteresovaným stranám, že sú v starostlivosti o svojich zamestnancov aktívny.

Štandard obsahuje 9 tematických okruhov:

1. Manažérsky systém
2. Pracovná doba
3. Disciplína
4. Odmena za prácu
5. Diskriminácia
6. Zdravie a bezpečnosť
7. Sloboda pri zakladaní spolkov a právo na kolektívne vyjednávanie
8. Nútené práce
9. Detská práca. [10]

3.2 G3 GRI

Global Reporting Initiative (GRI) je nezávislá medzinárodná inštitúcia, ktorá vznikla v roku 1997 v Amsterdame a jej hlavnou úlohou a hlavným cieľom je zvýšiť kvalitu, spoľahlivosť a využiteľnosť výročných správ o SZP, pričom správou GRI odporúča podať základné (aktuálne) informácie o podniku, implementovať koncept SZP do podniku, a aktivít podniku, opísať zapojenie stakeholderov v podniku, uviesť postup tvorby správy a **hlavne** zverejniť výkon podniku pomocou hlavných indikátorov zo všetkých oblastí SZP. Smernice G3 sú v súčasnej dobe najprepracovanejšími štandardmi reportovania o spoločenskej zodpovednosti podnikov a to v troch oblastiach: ekonomickej, environmentálnej a sociálnej.

Ekonomická rovina – výkonnosť

Ekonomické vplyvy – 7 základných (9 všetkých)

Environmentálna rovina – výkonnosť

Životné prostredie – 15 základných (30 všetkých)

Sociálna rovina – výkonnosť

Pracovné predpisy a právo na dôstojnú prácu – 9 základných (14 všetkých)

Ľudské práva – 6 základných (9 všetkých)

Spoločnosť – 6 základných (8 všetkých)

Zodpovednosť produktov – 4 základných (9 všetkých)

Spolu hovoríme o 79 indikátoroch rozdelených do 3 rovín a 6 kategórií. Každý indikátor je označený ako základný alebo doplnkový indikátor, a zároveň má svoju podrobnú definíciu, metodológiu a postup pre vypĺňanie i zdôvodnenie jeho relevantnosti zahnutia do správy. [11]

Analýzu normy SA 8000 a smerníc GRI sme uskutočnili v realizovanom výskume a odprezentujeme ju spolu s výsledkami výskumu.

4 ANALÝZA VNÍMAVOSTI SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA V PODNIKOVÝCH VÝCHODOSLOVENSKEHO REGIÓNU

V našom príspevku sme sa zamerali na vyhodnotenie časti rozsiahleho dotazníkového výskumu, ktorý sa týkal vnímavosti spoločensky zodpovedného podnikania v podnikoch východoslovenského regiónu. Táto časť výskumu prebiehala v rokoch 2009 – 2010 a zúčastnené podniky východoslovenského regiónu boli získané z databázy podnikov pôsobiacich vo východoslovenskom regióne, ktorú nám poskytol Inštitút informatiky a štatistiky INFOSTAT v októbri 2009 ako zoznam aktívnych podnikov východoslovenského regiónu.

Dotazníkom sme chceli zistiť *vnímavosť pojmu spoločensky zodpovedné podnikanie v podnikoch východoslovenského regiónu*. Primárnym cieľom výskumu bolo zistiť aktuálny stav vnímania pojmu a praktík SZP v podnikoch vo východoslovenskom regióne.

Vybrané čiastkové ciele prieskumu, ktoré sú obsahom príspevku, sú:

- zistenie miery povedomia o koncepte SZP:
 - znalosť pojmu SZP,
 - znalosť noriem, certifikátov a smerníc na hodnotenie sociálnej oblasti spoločensky zodpovedného podnikania,

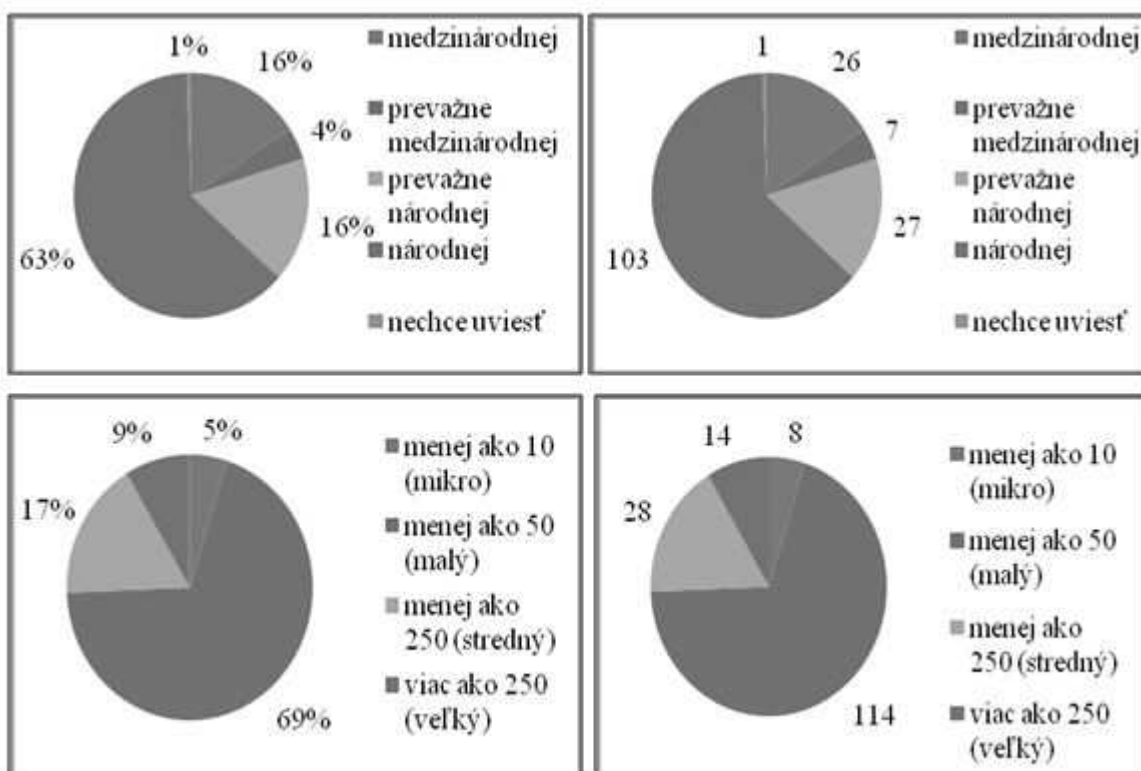
- zistenie aktivít SZP, podľa dôležitosti, s dôrazom na sociálnu oblasť.

Výskum bol realizovaný na celkovej vzorke 280 oslovených podnikov východoslovenského regiónu. Respondentmi boli majitelia podnikov, generálni riaditelia, výkonní riaditelia, riaditelia úsekov (ekonomický, personálny a pod.) alebo kompetentní pracovníci – napr. vedúci kvality, a pod. Vo fáze zberu a vyhodnocovania v rokoch 2009 a 2010 sme obdržali spolu 170 vyplnených dotazníkov, 6 dotazníkov bolo vylúčených pre nesprávnosť zadaných údajov, prípadne pre nekompletnosť údajov, a teda celkový počet vyhodnocovaných dotazníkov je 164 a celková návratnosť dotazníkov výskumu vnímavosti SZP podnikmi východoslovenského regiónu

je 58,57 %. Do výskumu sa väčšinou zapojili malé a stredné podniky (podľa klasifikácie podnikov podľa Schémy o štátnej pomoci č. SE-OPMZ – 151/2010-OdV sú to podniky s počtom zamestnancov menej ako 50 – malé a s počtom zamestnancov menej ako 250 - stredné) a pôsobiace väčšinou na národnej úrovni (iba v Slovenskej republike), alebo prevažne na národnej úrovni.

Nasledujúce obrázky (Obrázok 1, Obrázok 2) prinášajú prehľad štruktúry skúmanej vzorky podnikov podľa úrovne na ktorej podnik pôsobí a veľkostnej kategorizácie podnikov podľa počtu zamestnancov a podľa ich hlavného druhu činnosti (podľa klasifikácie SK NACE rev. 2).

Obr. 1: Rozdelenie podnikov podľa úrovne na ktorej podnik pôsobí a podľa počtu zamestnancov v absolútnom a relatívnom vyjadrení

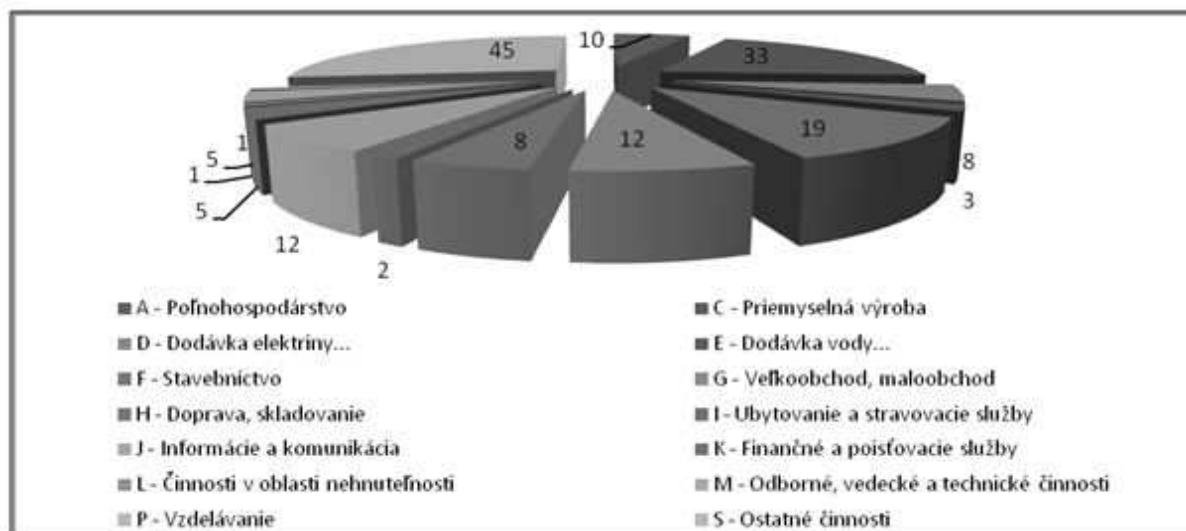
Zdroj: vlastné spracovanie

Faktom je, že oblasť spoločensky zodpovedného podnikania je stále vo veľmi dynamickom vývoji, čo sa týka teoretickej ako aj praktickej roviny uplatňovania SZP, a preto stále nemá všeobecne platnú a uznávanú definíciu ktorá je preferovaná viacerými podnikmi, a ku ktorej by

sa podniky prikláňali. Podnikov sme sa pýtali, a teda chceli sme zistiť odpovede na otázky:

- Poznáte pojem SZP?
- Poznáte normy, certifikáty, smernice, ktoré sú vhodné na hodnotenie sociálnej oblasti SZP?

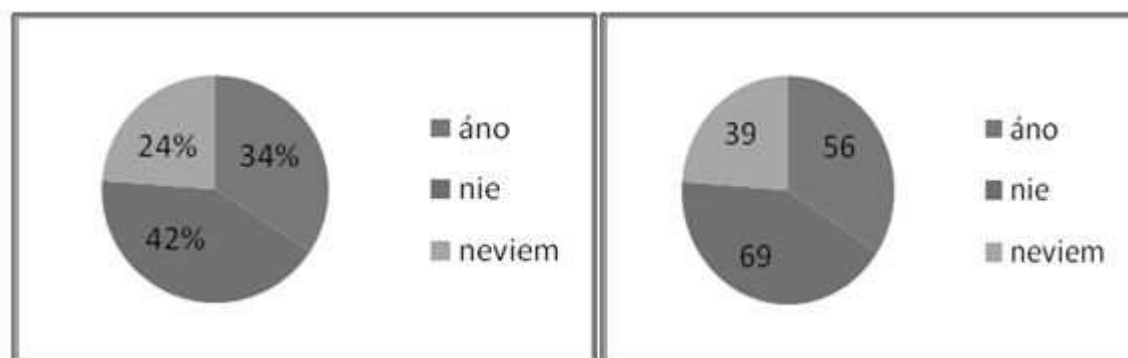
Obr. 2: Rozdelenie podnikov podľa úrovne ich hlavného druhu činnosti (podľa klasifikácie SK NACE rev. 2)

Zdroj: vlastné spracovanie

Nasledujúci obrázok (Obrázok 3) predstavuje znalosť pojmu SZP oslovenými podnikmi východoslovenského regiónu.

Obr. 3: Znalosť pojmu spoločensky zodpovedné podnikanie podnikmi východoslovenského regiónu v absolútnom a relatívnom vyjadrení

Zdroj: vlastné spracovanie

Výskum nám naznačil, že podniky východoslovenského regiónu vnímajú (poznajú) pojem spoločensky zodpovedné podnikanie, čím sme naplnili jeden z čiastkových cieľov výskumu.

Okrem toho sme sa **kvantifikovali počet podnikov, ktoré poznajú, a teda vnímajú spoločensky zodpovedné podnikanie** a vykonali ich jednoduché štatistické vyčíslenie. Skutočný podiel tých podnikov, ktoré poznajú pojem SZP je 56 (zo 164). Výsledkom je interval (Tabuľka 1), ktorý hovorí medzi akými hodnotami je skutočný podiel podnikov, ktoré poznajú SZP.

čensky zodpovedné podnikanie a vykonali ich jednoduché štatistické vyčíslenie. Skutočný podiel tých podnikov, ktoré poznajú pojem SZP je 56 (zo 164). Výsledkom je interval (Tabuľka 1), ktorý hovorí medzi akými hodnotami je skutočný podiel podnikov, ktoré poznajú SZP.

Tab. 1: Interval spoľahlivosti pre znalosť pojmu SZP

Wilson Score Interval (95% interval spoľahlivosti)	
<i>dolná hranica</i>	<i>horná hranica</i>
0,2676	0,4107

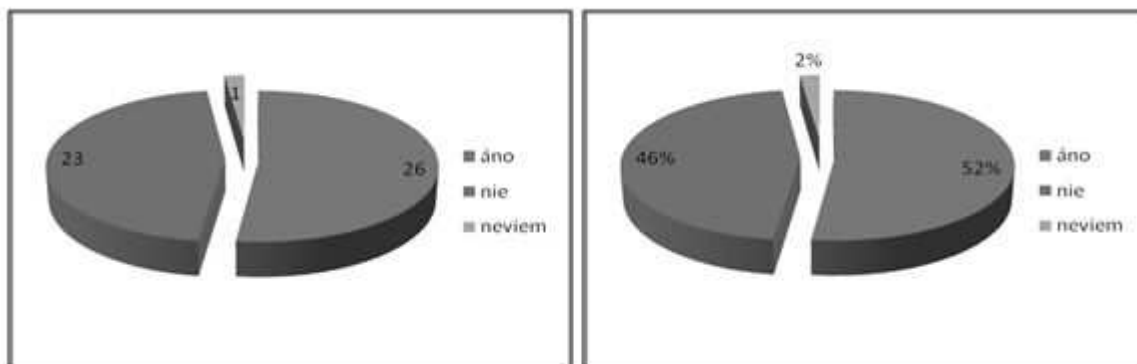
Zdroj: vlastné spracovanie podľa [12]

V našom prípade je hodnota intervalu spoľahlivosti medzi hodnotami 0,2676 a 0,4107, t.j. medzi 26,76 % a 41,07 % podnikov, ktoré vnímajú, resp. poznajú pojem SZP.

Domnievame sa, že podniky, ktoré poznajú pojem SZP, majú znalosti aj o normách a certifikátoch vhodných pre hodnotenie spoločensky zodpovedného podnikania, konkrétne aj

sociálnej oblasti – sociálnej zodpovednosti. Nasledujúci obrázok (Obrázok 4) predstavuje znalosť noriem, certifikátov a smerníc na hodnotenie sociálnej oblasti spoločensky zodpovedného podnikania podnikmi východoslovenského regiónu v absolútnom a relatívnom vyjadrení, pre naplnenie druhého čiastkového cieľa výskumu.

Obr. 4: Znalosť noriem, certifikátov a smerníc na hodnotenie sociálnej oblasti spoločensky zodpovedného podnikania v absolútnom a relatívnom vyjadrení

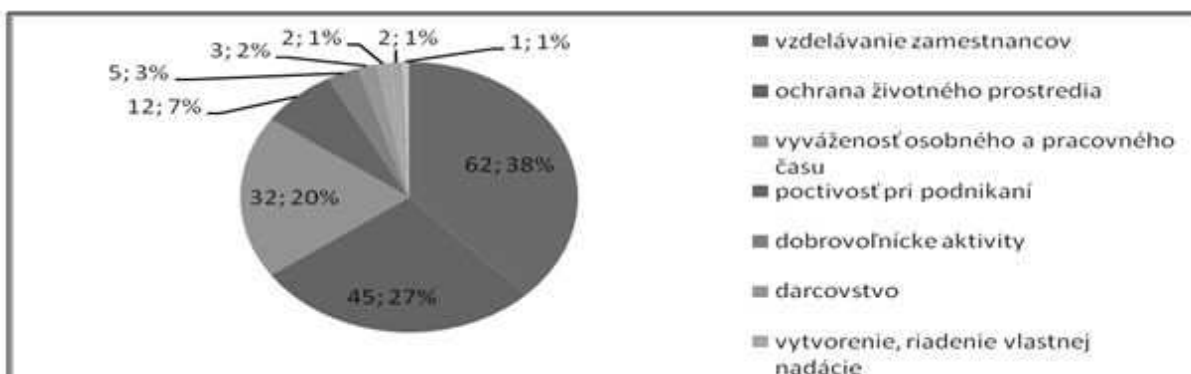

Zdroj: vlastné spracovanie

Podnikov sme sa následne pýtali, aké aktivity si pod SZP aktivitami predstavujú, a tieto aktivity mali podniky zotriediť podľa dôležitosti od 1-najviac dôležitá, až po najmenej dôležitá. Ako najviac dôležitá aktivita spoločensky zodpovedného podnikania bolo podnikmi označené *vzdelávanie zamestnancov*, ktoré označilo 62 podnikov (zo 164) čo tvorí 38 %

opýtaných podnikov. Druhou aktivitou, podľa dôležitosti najdôležitejšou pre 45 podnikov, je *ochrana životného prostredia* (označilo ju 27 % podnikov). Treťou najdôležitejšou aktivitou je *vyváženosť osobného a pracovného času*, čo označilo 32 podnikov, a tvorí teda 20 % opýtaných. Ostatné výsledky sa nachádzajú v Obrázku 5.

Obr. 5: Zapojenie sa podnikov do aktivít spoločensky zodpovedného podnikania podľa dôležitosti

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna zodpovednosť sa podľa výsledkov výskumu v podnikoch východoslovenského regiónu prejavuje a podnik o tom ani nevie. Svedčí o tom fakt, že najdôležitejšou aktivitou je pre podniky východoslovenského regiónu vzdelávanie zamestnancov, ako jedna z najvýznamnejších aktivít sociálnej oblasti spoločensky zodpovedného podnikania. Ďalšou význačnou aktivitou sociálnej oblasti SZP je v podniku označená vyváženosť osobného a pracovného času. Jednotlivé aktivity sú

význačné aj pre hodnotenie spoločensky zodpovedného podnikania – konkrétne v sociálnej oblasti, a to v smerniciach GRI, a norme SA 8000. V tejto súvislosti a pre porovnanie jednotlivých indikátorov, resp. premenných týchto smerníc uvádzame nasledujúce spracovanie indikátorov (Tabuľka 2). Vykonali sme analýzu normy SA 8000 a smerníc GRI a ich prepojenie sa nachádza v súhrnom prehľade a rozdelení na kategórie v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 2: Prepojenie indikátorov GRI s normou SA 8000

GRI - SOCIÁLNA OBLASŤ	KATEGÓRIE	SA 8000 – KATEGÓRIE	
Ludské práva (indikátory výkonnosti)	Investičné a nákupné postupy →	Plánovanie a realizácia	
	Zákaz diskriminácie →	Sloboda zhromažďovania	
	Sloboda združovania a kolektívneho vyjednávania		
	Detská práca →	Pracujúce deti	
	Vynútená a povinná práca →	Nútená práca	
	Bezpečnostné postupy →	Prístup k verifikácii	
	Práva pôvodných obyvateľov →	Diskriminácia	
Pracovné postupy a dôstojné pracovné podmienky (indikátory výkonnosti)	Zamestnanie →	Manažérsky systém	
	Vzťahy pracovníci/ manažment →	Pracovný čas	
	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci →	Zdravie a bezpečnosť	
	Školenia a vzdelávanie →	Odmeňovanie	
	Diverzita a rovnosť príležitostí →	Disciplinárne konanie	
	Zodpovednosť za produkty (indikátory výkonnosti)	Zdravie a bezpečnosť zákazníkov →	Riadenie dodávateľov
		Označovanie produktov a služieb	
Marketingová komunikácia			
Súkromie zákazníka →			
Spoločnosť (indikátory výkonnosti)	Súlad s legislatívou	Osoby poverené spoločnosťou	
	Komunita		
	Korupcia →	Opravné opatrenia	
	Verejná politika →	Externá komunikácia	
	Protikonkurenčné správanie	Záznamy	
	Súlad s legislatívou →		

Zdroj: vlastné spracovanie

Norma SA 8000 a indikátory GRI sú do určitej miery prepojené a kopírujú jedna druhú (majú podobné kritéria) a vychádzajú z jedného konceptu a prístupu - zo SZP. Hlavný rozdiel vidíme len v tom, že indikátory GRI poskytujú informácie o výkonnosti podniku tak v sociálnej, ako aj ekonomickej a environmentálnej oblasti, pokiaľ norma SA 8000 je výhradne zameraná len na sociálnu oblasť podniku (a pokrýva jej internú oblasť). Preto ak podnik má záujem implementovať spoločensky zodpovedné podnikanie vo svojom podniku, mal by porozmýšľať (v súvislosti s hodnotením a vykazovaním hodnôt spoločensky zodpovedného podnikania) aj o tom, či bude reportovať len sociálnu oblasť, alebo aj ekonomickú a environmentálnu. V podmienkach Slovenskej republiky sa v súčasnom období stretávame už s obidvoma prístupmi na hodnotenie sociálnej oblasti SZP. Kým pri smerniciach GRI si podnik vyberá jednotlivé indikátory, ktoré sa ho týkajú (vo všetkých troch oblastiach SZP) a hodnotí ich, norma SA 8000 ponúka podobné kategórie a konkrétne indikátory hodnotenia, ale len v sociálnej oblasti. Tak napríklad, kým norma SA 8000 sleduje sociálne a spoločensky akceptovateľné podmienky dodržiavania pracovnej doby, mzdovej politiky, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a všeobecných pracovných podmienok, tak smernice GRI sledujú sociálne podmienky tak isto v oblasti ľudských práv, pracovných postupov a dôstojných pracovných podmienok, a zodpovednosti za produkty i spoločnosť. Preto je len na rozhodnutí podniku, ktorý z výstupov reportovania si zvolí za svoj prvotný pri reportovaní sociálnej zodpovednosti (a môže mať i oba).

ZÁVER

Výskumom sme chceli zistiť vnímavosť spoločensky zodpovedného podnikania v podnikoch východoslovenského regiónu. Na základe realizovaného výskumu v rokoch 2009 a 2010 môžeme povedať, že povedomie podnikov východoslovenského regiónu o tomto pojme (spoločensky zodpovedné podnikanie) je pomerne vysoké, ale stále existuje určitá skupina tých podnikov, ktoré tento pojem nepoznajú. Tak isto môžeme konštatovať, že podniky poznajú normy, smernice a certifikáty vhodné pre hodnotenie spoločensky zodpovedného podnikania. Pre

potreby nášho príspevku sme uskutočnili analýzu sociálnej oblasti SZP. Spolu s normou SA 8000 – sociálnou zodpovednosťou sme poukázali na možnosti hodnotenia sociálnej zodpovednosti a to nielen v podnikoch východoslovenského regiónu. Okrem toho, sme vykonali analýzu smerníc GRI, vhodných tak isto na hodnotenie sociálnej oblasti SZP (okrem sociálnej tu patria aj indikátory ekonomickej, aj environmentálnej oblasti). Záverom príspevku by sme chceli vysloviť myšlienku o tom, že ak podnik implementujúci SZP podáva reporty o spoločensky zodpovednom podnikaní, chráni si svojich zamestnancov, svoju značku, i meno podniku a v neposlednom rade si zlepšuje renomé vo svojom okolí (teda medzi konkurenciou) a bude sa o ňom hovoriť ako o spoločensky zodpovednom a tiež sociálne zodpovednom podniku.

LITERATURA

- [1] HOLME, R. *Corporate social responsibility: making good business sense*. Switzerland: World Business Council for Sustainable Development, 2000. ISBN 2-940240-078.
- [2] HANULÁKOVÁ, E. *Podnikateľská etika. Prístup, perspektíva výzva*. Bratislava: Eurounion, 1997. ISBN 80-85568-79-9.
- [3] KLUSON, V. *Institute a odpovědnost: K filosofii ekonomické vědy*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0722-0.
- [4] CARROLL, A. B. A Three-Dimensional Conceptual Model of Corporate Performance. *Academy of Management Review*, In *A Guide to Corporate Social Responsibility (CSR)* [online]. 1979. [cit. 2011-10-22]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/pss/257850>.
- [5] HOHNEN, P. *Corporate Social Responsibility. An Implementation Guide for Business* [online]. *International Institute for Sustainable Development, 2007*. [cit. 2011-10-21] Dostupné z: http://www.iisd.org/pdf/2007/csr_guide.pdf. ISBN 978-1-895536-97-3).
- [6] STN ISO 26000. *Usmernenie pre spoločenskú zodpovednosť*. Bratislava: STÚN, 2011.
- [7] ZELENÝ, J. *Spoločenská zodpovednosť organizácií, ako platforma kreovania*

a implementácie systémov environmentálneho riadenia: I. Vývoj a pojmy, 2007. ISBN 80-8055-291-6.

[8] PUTNOVÁ, A., SEKNIČKA, P. *Etické řízení ve firmě. Nástroje a metody. Etický a sociální audit*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1621-3.

[9] Bureau Veritas Certification. Certifikácia SA 8000 [online]. [cit. 2011-11-24]. Dostupné z: http://www.bureauveritas.sk/wps/wcm/connect/bv_sk/Local/Home/bv_com_serviceSheetDetails?serviceSheetId=3292&serviceSheetName=Certifik%25C3%25A1cia+SA8000.

[10] SA 8000:2008 Sociálna zodpovednosť.

[11] GLOBAL REPORTING INITIATIVE PORTAL About GRI [online]. 2010. [cit. 2011-10-24] Dostupné z: <http://www.globalreporting.org/AboutGRI>.

[12] WolframAlpha [online]. [cit. 2011-10-27]. Dostupné z: http://www.wolframalpha.com/input/?i=Wilson+score+interval+calculator&f1=0.95&f=WilsonScoreInterval.c_0.95&f2=164&f=WilsonScoreInterval.n_164&f3=0.3354&f=WilsonScoreInterval.phat_0.3354.

Autoři:

doc. PhDr. Mgr. Alena Bašistová, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach
Katedra manažmentu
E-mail: alena.basistova@euke.sk

Ing. Cecília Olexová, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach
Katedra manažmentu
E-mail: cecilia.olexova@euke.sk

Ing. Lýdia Stankovič, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach
Katedra manažmentu
E-mail: halagova@euke.sk

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY WITH EMPHASIS ON SOCIAL AREA

Alena Bašistová, Cecília Olexová, Lýdia Stankovič

Abstract: Corporate social responsibility (CSR) is a response to a variety of economic, social and environmental problems. The article discusses about Corporate Social Responsibility, along with analysis of standard ISO 26000:2011 for socially responsible business, we focused our attention mainly on the social impacts of the Corporate Social Responsibility (resulting from the headline). We also analyzed standard SA 8000:2008, which monitors working conditions, especially employees and the GRI indicators. The main difference we see only in the fact, that GRI indicators provide information in social, economic and in the environmental area, and SA 8000 standard is intended only as to the social enterprise (and cover his private area). Therefore, if a company wants to implement a Socially Responsible business in company, he should think about (in relation to assessment and reporting of the values of Corporate Social Responsibility) and on whether to report, if only the social sphere, or the economic and environmental too.

Key words: Corporate social responsibility, social accountability - SA 8000, GRI indicators

JEL Classification: M14